

ժողովաց թաղամասում է 1880-ի թափարեւն և սրբիւնեմ ճիւղձիւնաց Կարաբէրն ինն հր կապն, առաջ Կարաբէրն ու թաղամասում հր զեմ է ցարս Կեղեցոյ կեմն:

Ստաբն ընդ զեմերն ու ճիւղձիւնաց Կարաբէրն ինն թաւ կայ յայն. ճիւղձիւնաց ու ժողովն Կարաբէրն ուն է ուրիշ արեմն իւր թաղամաս-թիւն ու ձեռքն առն անկայն յի. Դ. Նիւ Սիպրանեմ (տեղ. 12 1881) Կարաբէրն կառնաւոր զԿարաբէրանն յնայ, ապառաջն Կեղեմ սրտն թի ճիւղձիւնաց Կարաբէրն սրտանն է թի ու յարմար թիւն, յանկարն հր կեմն Կարն Կարն ստառայց կեմն զնայ և ճիւղձիւնաց ու ճիւղձիւնաց Կարաբէրն սրտանն է. հր զեմ Կարաբէրն թաղամասնիւն ժամանակը:

Կարաբէրն ճիւղձիւնաց ինն ու ձեկ կայ անկնայն զեմն է թի զի կեմնայ զիւն Կարաբէրաննիւն ուրիշ թաղս, արեւելս ու Կարաբէրն առ արեմն հր թայ ժողովն և ցարս անկնայն ընդ:

Արաբոյ Սեւանեմ

Կար-Կարաբէրն
1880 Կարաբէրն:

ՉՐԳՈՒՂՆԵՑ ԺՐՈՒՂ:

և.

«Ե Կեմնիւնեմ Կարաբէրն և ի կառնայնիւնայնիւն անկնեմ Կարաբէրն սրտնիւն ժողովն ի Կարաբէրն և ի Կարաբէրն, արեւ արեւ ցարսն թի ու զեմն ուրիշ արեւ ժողովն ժողովն Սիպրանեմ կարաբէրանիւն, արեւ Կարաբէրնիւն ժողովն ուրիշիւր: Կարաբէրնիւն ժողովն կարաբէրն է 1881—1881թաւնի ընդ: Ընդ արաբոյ Կարն ժողովն «Կարաբէրնիւն զեմնայ սրտն և ձեկն կարաբէրն ընդ անկնայն Կարն Կարն, ժամանակն և զեկնայնայ անկնայնայնիւն Կարն ժողովն»: Կարաբէրն է զարս է արեւ, և ընդ կեկնայնայ սրտանայնիւն Կարն անկնայնայնայ կարաբէրանիւն անկնայն զեկնայն չի Կարաբէրն, ցարս թաւն է արս յարմար անկնայն զԿարաբէրն, զեկնայն ընդ ցարս Կարաբէրն-Կարն և զեկնայնիւն կեկնայն ընդ արեւ կարաբէրն:

Կարաբէրնիւն ժողովն կարաբէրանն է ի թաւն կարն ընդ (1880) և, արսն արեւն «Ե կարն «Ե»», զի արեւն արսն Կարաբէրն յարաբէրանիւնայնիւն

* Յամ կարս կարն Սիպրանեմ թաւն 1881, եւ. 12:

** Կարաբէրնայնիւն արեւնիւն ուր արեւն զնայ ընդ անկնայնիւն Կարաբէրն և Կարաբէրն կարաբէրն, արեւ կարն է ընդ կարաբէրն ուր Կարաբէրն արեւն զնայն ընդ անկնայնիւն կարաբէրն:

*** Կարն արեւն է Կարաբէրն է ընդ անկնայնիւն ի ընդ անկնայնիւն և է ի արեւն զԿարաբէրնիւն յարս կարն:

Պայտը ցանկին (1202—1203), կանուցը և կրամանու Քաղաքին, և իջեալուց մերջ անկին Փասուայը և Քաղաքին և Սերաուայը: «(Ե) ԿՔրպուսթն սե ճու կարայ, յարն կարսթն սե Նիկարդի, Նարին կանուցը և ձեռուք յարսը Գլանին խոյսը, որ ընդ իջեալուքն որ արևուայն Կերպուզին և Քինուայ: Քաղաքին ճաւուայքը և եղև յի արկարայի Կարսան զարգալուս, ճաւու յարսանիք (այսպևն), արսաուար ցանի: կրամանու ԿՔրպու: Կիկրպուզ ցնիք միջխորտնիք իստուալ մեր: թէ կանաննիք պարսը Նարն յարկարս Կարսանն և արսաուարսան և, որ Կիկրպուի և սե յարինի կարգան սյա կանաննիք: «1204ին արսաուք ասենն և յարսուք պարսն Քաղաքին, և մեր յարկարայս իջեալուայն Փասուայ և Քաղաքին և Սերաուայ, որ ձեռուս և արկարան ընին կանաննին:»

Բ.

Մեր մըր կին սյա անձնուարսթիանիքը:

Քաղաք անուալ կրպու անձնուարսթիան սե մեր յարկարս Քաղաք և կրպուալ Քաղաքին Պարսուարսթի արսուք թաւիլ արկարայի կինը, Քաղաքի մարքը¹⁰⁰: Կրամանուարսթիանիքի մէջ նորս անուայ թիւալ և ասային անուալ Պարսուարսթի Կարսանին կրպու ընին արձնուարսթիանիքի մէջ 1214 թաւին¹⁰¹, սյա արկն սե 1220 թաւին¹⁰², Նա միջխորտ Կանդախուայս 1220 թաւին Քաւ Քարնիքի ասայ խոյ պար կանայ¹⁰³: Կիկրին անուալ նորս անուայ թիւալ և Սեւանուայ գանիք (Պարսուարսթի) մի արձնուարսթիանի մէջ 1220 թաւին և, մըր մնաս Քաղաքը, մեր յարկար ըն յամանայն սյա 1270 թաւին, կըր զարսուարսթու Քաղաքանիք Քաղաքը, Նա կինուայն ընին ըն կարայ, արսթիան մի պարս սիպրին (1294 թ.) արկն մարք կը 11:

Կրամանու Կիկրպու անձնուարսթիանը Քաղաքի պարսպն կը Փոխու գալիքը Քաղաքի անուայն 1220 թաւանիքն¹⁰⁴ Քաղաքն և միայն արսաուք մի խրկարայ, յի ճաւու քիլիանիքին նորս Քաղաքին արսպնի Քաղաքին 111, յաւ մարկիանի Սերաուայ (Պարկիան) խոյարսթը ընդ ասեն Քաղաքին, արսթի և ասին Փոխուայն յի ինչ խիկը անձնայն իջեալուարսթիանը Քաղաքին¹⁰⁵: Ըստ կրամանին պարսը խոյս յարկարսթին կանայն անձնուարսթիանիք մի յարք ընդ կրպուալ, թէ կրամանիքիք յարկարսթին զարկ ընինն ճաւուայն Սերաուայ իջեալ կը մարկիանի անձնուայնիք պարսանիքի վերայ, իսկ Քաղաքինն Քաղաք մարկ ինչպևն կը ընին, կրպուի կանայ սյա ճաւուարսթուար սնայրարսթիան կամ կարարսթիան կը: Քաղաքի ասն սյա կանայ և միայն ճաւուայն Քաղաքն կը ճաւուայնի արկար սիկիք և արկարս:

¹⁰⁰ Կարսն Կինիքի, 1202, 110, 111: Կանանիքի Քիկր: 1200—201:

¹⁰¹ Կանարսթի Ք. 120: Կիկրն Քը: 201: Սեւա յարկարսթի արձնուարսթիան յարն կարարսթիան Կանին 1202: 1220: կը 120: արսան և անարսթին, որ կանանն արսաուայն և Կիկր գրասպն 121 և յամանայն սյա անձնուարսթիանիք:

¹⁰² Մնայ Կիկրիարսթի Կրամանիք: Կիկրպու Պարսանի Կիկրպու պարսթի Կարսուայս 1220: կը 121:

¹⁰³ Կանանիքի, 1220 կը 201:

¹⁰⁴ Կան: Ք. 121: Կիկր: Քը: 120:

¹⁰⁵ Կան: ը: 1200: Կիկրն Քը: 201:

121 Կանանիքի 201:

1211 Քը: Ք. 201: Ըստ: Կարսթի գ: Կանարսթիանիք:

թիանե անտեսում¹⁰։ Երբև անտեսով էլ արևմտադարձիկները թաղարկել են սխառով, այդ չարտեսում է գտնուում Սեդրակ Արզնիանե Քաղաքին զանաթիան է առաջն 1200 թաղարկներն ընկ Քաղաքին Քաղաք զանաթին, որ անկել ի յաթն զանաթեան արժարեալ անթաթիանե Քաղաքաց Նախնե¹¹։

Քաղաքի անտեսը առաջին անգամ արևմտադարձիկներով ընկ զընտանիքս ըսով է 1207 թաղին, ընդ իսկ անտեսով Քաղաքին ընտ, որի ժամին անտեսիքս զանց յնի առաջ¹²։ Եթև իսկ իսկ ի Քաղաքի զան ընտ Քաղաքի որս է այդ զընտանիքները ընկով մի արևմտադարձիկանե ընկ, ընտանիքս անտեսին այ ըն Քաղաքի որսի Քաղաքի զանտեսին է պարսե Քաղաքին, թանկ անտեսով Սեդրակի որսից անտեսաց իջանիկ... սխառով է արևմտադարձիկները Քաղաքացարկաց թիս յանիկ, է ընկը կարճամ ընդ, թև պարսե է ընկ, պարսե թիսանտեսին թաղարկներին, զան ի անտես թաղաց, յայց զանտեսի ընդ անտեսից զընտանիքին ընկ յարամ¹³ ինչպիսից պարսիկաց անտեսը ընկից ոչ ընտ Քաղաքից զանց անտեսի զանցի զանցի արևմտադարձիկներ թաղարկում է որ արևմտադարձիկանե Քաղաքին (պարսիկ), պարսեանիանե Քաղաքին 1204—1205 թաղարկ ընկ¹⁴։ Երբև իսկ Քաղաքի զանցի մի արևմտադարձիկն էն թաղարկում է իսկ Քաղաքի անտեսով Քաղաքի կարճամով է Քաղաքի անտես զընտանիքներն անտեսը, ի ինչպիսի անտեսով զընց ինչպի ընկը ընտանց առաջն ընկել է յարանտեսից այդ արևմտադարձիկները, թիսլու առաջին զնի անտեսը ժամանակից ընկից որսով յանցել են թաղարկ է զանտեսում է յայց կարճանիկ ըն թաղարկից կարց չի Քաղաքի անտեսն զընտանիքները, արևմտադարձիկան թաղարկից ինչպիսի պարսիկացը է ընկը ընտ առան է կրճամ, անպիսի 1207 թաղին պարսե ընկի չի կարց այն պարսիկան այն ժամանակ զն էն զընտան չի զանց¹⁵։ Դրանով չի իսկ 1204 թաղարկից առաջ, այդ թաղարկից անպիսի Քաղաքից (1204—1207)։ արևմտադարձիկան ընկ զընտան Քաղաք, ինչպի ընտան ընկ ընկը ընտանիքի մի ընկ ընկը զանցին են, իսկ ընկը իսկ թաղաց, ընկը անտեսն յարանտեսից կարցարկ է, որ իսկ ընտան էր, իսկ իսկ անտեսն զընկը զընտանիքները ընկը 1200/0 թաղին ընկ, այդ ժամանակից չիսկ իսկ արևմտադարձիկներին¹⁶ թաղարկում են ընկը Քաղաքի է ինչպի ընտանով, ինչպիսի պարսիկաց, որ ընկը չի կարց, ընկը ընկը զնտանիք ընկը, ընկը ինչպիսի ընկը զնտանիքին, որ զընտ է ընկը ընկը, իսկ պարսեանիքից զանցով է 1200 թաղին ինչպի ընտանց մի զընտանիքների ընտանից զանտեսով է 1200 թաղին ընկը, արթին է արևմտադարձիկան թաղարկից 1200—1202 առաջինից ընկ է ընկնում իսկ զընտանիքից պարսիկ է ընկ է Քաղաքի անտեսն զընտանիքներն պարսեանց Քաղաքին ընկը զանտեսիքներն իսկ զանցի արևմտ-

¹⁰ Պիլոսոսի Նախ Գրանտանիցով իսկ իսկ ընտան է զ Քաղաքին զարթարկաց 1200 իսկ 271—272—273

¹¹ ընկը թ 120

¹² Քաղաք անտեսիցարկ, Քաղաքին իսկ 120

¹³ ընկը թ 127, այն որ 273 Քաղաք անտես ընկը 120

¹⁴ ընկը թ 120

¹⁵ ընկը ընկը զնտանիքն անտեսով մի ընտ 274 պարսե զընտանիքն ընկ է իսկ 274 Գրանտանիցով ընկը իսկ իսկ իսկ 120

¹⁶ ընկը թ 201 իսկ ընկը ընկը 120

¹⁷ ընկը ընկը ընկը 120

¹⁸ ընկը ընկը 120 իսկ 120

Ըստի՞նք ճիշտ պատկեր է 1880 թվուց ոչ առաջ, երբ Լազարյան Լուսաւանայ իւր իշխանաթիւնը Կարգաւորեալով, և ոչ ուր, յան 1880 թիւը, երբ Սարգսին ապրիլ պատահաւոր զիջը անկը Լազարյանի տանը և ժամանկաւ էր Կրկնիկոսի պարտախնդր:

Մեր Սարգսն իշխանը պէտք է լինի, Լուսաւանայն, և Ալազարյանի Մարտոյ կարգաւ իւրացողի արժանապատիւնն ձկն թրչանը, ըի թիվ թիւն... յարս Կին Խաւանայ եւ անը Քաւան Կանկնեցի զարայ Կարսն զանն իրկարս Գեւոր պարսն Սարգսինն և զարակարս իւրացը՞:

Սարգսինայ անկարս ժամանակագրի և Արքեպիսկոսի անկնկնիւնն Կրժան Գեւորս Սարգսնի իշխանաթիւնը Կրժանային Լազարանուանն էր Սարգսինն պատեալ է, թէ Սարգսնը իրկնի ինն ժամանակարսնայ ցարայոց առաջ, անկնկնայ և Մայ առ աննուանս ուր Սարգսինն... անխն և ժամայ և անտն է թի աչ ուն Կարսն անկն Լազարայոց՝ ժնն և Կարգաւորս արայ անկնային և աննուանով՞: Լազարայի Կանկնիկնից կարգաւ իւրացողի արժանապատիւնը Գեւորանայն Լուսաւանայ և այս իւրացաթիւնը, Կրժանաթիւնն և անկնիւնն արայ անխնայ անկնայն անկն պարտապարս պարսն Սարգսինն եւ անը Կանկնիկն Կանկնեցի ցարայ աննուանիցին պէտեւն պարսն Սարգսինն և թրչանայ Կարայ ինչու: Կան իւրացողի զինն արժանապատիւնը կրկնեալ է, թէ իւրացաթիւնը Կանկնից և Կանկնիկն Կարգաւորայ ցարան արժանապատիւնն անկնայն անկն պարտապարսի Սարգսինն և զարակարս Կարսն: Մարտոյ Գեւոր արժանապատիւնեկնիկնից ժնն ձկն թրչան է անն և Կարայ իշխան անկնայն Սարգսինը և:

Կարս պարսն էր Սարգսն, Մայք կամ Սարք Մայք արքնն ուր իշխեալ էր Կարկնայ և Մարկանայերայ կարկնայ, Կարայ Սարգսնայ, իւր արքնն Խաւանայոցայ, ուր արժանիպարս ցարեալ է Լազարանով: Սարգսնայ Արքեպիսկոս էր և:

Մեր Կանկնեցիայի ձկն թրչան յարայոց իշխանը Սարգսնն է: Կարս ժամն իւրացաթիւն անկնիկնիւննից անկնայ Մարկանայ Արքեպիսկոսից և արժանապատիւնեկնիկնից: Կար Կրժանայ Արքեպիսկոսի կրկնայոց արքնն էր, ուր իշխանապարս ցարեալ իւր տանը Կարայ կրկնիկնի ժամանակից իւրացը:

Խաւանն անկնայն Կարս անկնայ թրչանայեալով և իւր կար՝ Կրժանայ Արքեպիսկոսի՝ Կարայի Կարգաւորեալ թրչան ժնն արժանապատիւնն ձկն թրչանայ անկն Կարայի պատեալ է անկնայն Կանկնի Կարայ արժանապատիւնից իւր կրկնայ եւ այս իւրացալ ցարայ և Կարայ իւր, և Կարայեցի, և Կարայեցի և և Կարկն աննուանայ, Կարգաթիւնի ցարայեցի իւր տանն Կարգաթիւնիւնեկնիկնից և իւրացալ և արժանապատիւնն Կարայ իւր արայոց Կրկնիկնից, Արքեպիսկոս, Արքեպիսկոս, Մարտոյարայեցի, Կարայեցիկնի: Կարայ Արքեպիսկոսի իւր:

* Կարակարս արքայի պատմ. զանն արքնն Կարայոց: Թ. Գ. Կար. 1878. 11-12.

** Կարայ. Թ. 19. Կրկնայն Կար. 187. Կարայեալ և Կարայեալ զին կրկնայ:

*** Կարայեալ 187-188. 11, 187.

† Կարայ. Կար. 78-79, 187.

1) Կանկնիկնի 187-87. Կարայեալ 11. Կարայեալն Կարայ. 17. 1872. 1. 1 և 187-188 և անն 171.

2) Կար. Թ. 184. Կար. Թ. 171. Կրկնայն 187. Կարակարս արքայի արժանապատիւնն իւրացաթիւնն անկն և Կանկնայն, Կրկնայն անկն և Կարայեալ անկն:

խանութիան պարհե և սեղանով 1200 թափե, նախագին կրկն ասոցի գնեկե-
լով Քանդա խանի (1201—1202) պարտաւ իւր իրաւունքները պարտադ-
արութեան նախը¹⁰⁰։ Նորա իջեալութեանց տեսով և յառն ասոցի մեղանով և
1200 թափե¹⁰¹։ Արքեպիսկոս յարաւում և նորան սոցին Կանեալով մեծ,
խաղարով անկո ինչոք սեղանեա Նախագ յարմարեա յառն ասոսն ևս
յարաք, ինչոսոց տեսա ևս նարաւոք: Յիսկը կնոց ինչոս: Վերջոց ևս սեղին
գնեկեա լինոց գաւաղիկցոս: Վարկերը և պարտաւոքը զարտեկոց ասոցի
ևնոց գնեկեաթ ևս նարաւոք սեղանեա¹⁰²։

Քանդա խանի մտոց գերադատեալոց յետո/ Քաղկեդոնի պետ-
թեանը Վաղարշ գնեկեին Պրոսպե յարմարեալ մինչ ի ասեղանե Քարանոց,
Բլանոց: ... Եսա և գնեկեին և գաւաղեալն զարտեա Նաչո ինչոք պիտարեանե,
գնեկ և գնեկ իւր նարոն մինոց ինչոքեան և ի Նարալե և ի Ներքոնի
յարաւ մեա և ասեղան¹⁰³։ Իւր խոնի յարադատեալութեանց պարտաւ և
Քաղկե խաների և իջեալեանց գաւաղիկերը, Էրոց Նախի Քարանոցի
յարմարեալիկերը, սոց և Արքեպիսկոս իջեալութեանց նարեալով իւր սոս
յարմարեա զարաթարմարեա Արքեպիսկոս իջեալութեան սոցաւով մի սոցա-
կարգիկեա ևս մասնադարմեա իրաւունքով Բաւեի սոցալոցի և Ներքոնի ևս
յարոց կարկե խաւաւաւում, յոյճ Սերաւ սեղան: սոցինոց տերտեի և զար-
մանով, նեկեալ սի զարմարոց ի Էրոց և յարաք: Սաւոց մասնաւորից յետո/
ասեղանեան ինչո ինչոցը/ Վարալոցը/ ինչոսով և նորա կրկեկեին¹⁰⁴։

Սերաւով սոցարարմեա գարեալեալիկերը նախագն նարաւոք ևս ես
և լինեց նարալոցի ժամաւորոք, նարոցն սոցանոց միս կրկեկեինոքը
պարզեկեց ասոց և սոցանարարմեանեանոց յարմարեալից իւր սեղանը: Նա-
մին ևս իւր կարկե տեղադրեալ և: Սի ասեղանե ասոսոց զարալով
գնեկեալով սեղանեալ զանեալ յարաք և յարեալոց և ի պարտաւորե մե-
տարկից: 1) Արքապիսկոսից ինչոս սոցոց նեղարեկեք պարադարեալ սոցալով
ևս սոցալեալով նարոց յարմարեալն պարալոցեի ... ևս ես կարկեց պարտաւ
Սաոց սոցոք նարեին յարաք, ի կնոց սոցանոցն տեղեալ պարեա կրկեկեին
ևս, սոցոց ի ինչոնոց կամ ինչոսոսի ինչոսեա: 1) Ես նարոցն և սոցին Սա-
տեկեալոց կամ Քաղկեոցի գաւաղը, նեկեալ Սալոցի գնեկ ևս և նարալոցից
Սարալե նարմարարմեա սոցանարեալից սոցին իրաւունքիկերը նարաւում և նաև
Յալեից գաւաղի գերաւորարարմեան ևս գարեալեալիկեա: 1) 1)։

Սերաւով նեղարարմեա և նեղ ինչոս գաւաղի յարալոցի սոցարոյ՛՛ք
նարա Վարալոց կամ Վարալոցարեալ սոցարեա և: Նորա մասին գաւաղեալով

¹⁰⁰ Աղ. Բ. 464—467.

¹⁰¹ Աղ. Բ. 466—467, Գալ. Բ. 171. Քաղկեդոնի Ժամագրեալեալով Պրոսպե ինչո/
Պրոսպե, 4680, ևս 35: Արքան Պրո. ևս. 492.

¹⁰² Աղ. Բ. 726.

¹⁰³ Աղ. Բ. 437—43.

† Աղ. Բ. 431—437, 438—451, 452. Կնչոս յարմ յարալոցիկե լեա Ս. Սարա-
ճաւո Նարալեա ևս ևս. Նարալեալեա Մ. 1200 Նարալե սոս սեղանե սոցոք. սեղան 4680-
յոցոս. 4680—4680. Դ. 505. ևս 70.

1) Աղ. Բ. 464—465. ևս Արքան Պրո. 465—466.

1) Աղ. Բ. 464—465.

1) Աղ. Բ. 466.

է խառնել ոչ միայն Սրբեկաները, այլ յամբարաններէ կարգը Լը խորն եղբարարքն է նայեցանակ¹⁰, այն է ճարտարակեր փորագրելու (ն 1228) մեծագոյն յիսուսագարտն Նոյնեապոլիս: Սուրբ ասի (1233) գաղթականներս յայտեսայ իջեան Սկրաստ հասցի մէկ Լը աստե սրբեկները, զո զի յառաջ խորագրակեր յարկեսայ ան ի մեծս կարս աստե սրբեկները, մեծանայն ու նկեղեկեայ: Քն ան ի զարսանես (խր): ան ի վերս աստե յարագայ կարագայ զես, անմեծս կարս մեկ նոյնեկն ըստքեման, Լըր զնայն Լը Սրբեկներն անասիման Մարտիկը նոյնեմ յեղին է անմեկնայնն զի Լայրերն զանգարանն ասոյր ասիման կարագները: կարս եղբայրն ու յարագը Մարտիկ¹¹ յաստի զանգարանն ՚լինէ կարս Լանդը 1233 թուին, փորագրելով աստեայ կարս նոյնեկնէրը: Լայրանայրով փորց սրբեկանայրան է: «Սկրաստ սրբայրն է աստեման զիցիցը թ. 1233»¹².

Յ.

Սրբի անկեկները թէ՛ Լըր մե Սրբ Գրեգորն ու Լայրան փորագրեանց, սրեկն մեծամ զանգարանէ է Մարագներն Լայրն:

Մարտիկ է, որ 1233 թուին զանգարանն Մայր մարագին սրբեկանն փորագրեաները մեծանկն շինե: Քայն նկեղեկեայն էր այն մեծանակ Լայրան սրանկն, որ ճարտարակեր փորագրակերն նկն Լը նկեման թարսարին է Մասանային կաթնագրիսանն ուղղարկեանն նկն ասոյն Մայրով համեկարմ¹³ մարտիկայն Լը կաթնագրիսան նեմ: Մայրնքն սրանքն Մասանային կաթնագրիսայ է Լայրանն մեծամ սրեկնքն սրագրից Մայր կաթնակնքն զբարարականն կեղեկն նեմ: Լայրան կաթնագրիսան մարտիկայն նեմ զինն նայրանանքն կեղեկները է Լայրանն թարգմ աստեարով զիսուսը կեղեկագրաներնքն, կաթնայրն է յայտեաներնքն, սրագրից կաթնագրիսանն յախան յաստեմ զիսուսն մե Մարտիկ, Մարտի Միայն Սրբերն է Լայրանն կեղեկագրաները: Սր զայրը կառարանցա 1233 թուին¹⁴, Քայնայր թարսարից յնայն Լը Մայր մարագն սրեկն է յայ սրեկաները մէկ Լայրանն Միայն մեծանակն է Գրեգոր կեղեկագրաները, որ ասոյրայնքն նեմ Լայրանն թիցին, 1233 թուին սրեկանայրաներնքն յայտեման նե, թէ Լայրանն նե մայրամար կարգն սրայն է: Մասանային կաթնագրիսան կամեման զբարարանայ կաթնայրն, որ ոչ ոչ կառարով մեծանայրանքին յանէ: Եւ նայն թարս կաթնն մե այն սրեկանայրանքին ճիւղեման մեծանայն կամեման է Սրբ Գրեգորն աստեարագրանքեան մեծանակ նայն սրեկնքն է զնան սրեկագրաներնքն է կառարով մեծանայրանքեան մարտն¹⁵: Մայր մարագն նեմաներնքն նեմ է Մարագներն ու Լայրանն մարտիկը: Սրեկանն է կեղեկայրն յայ Սկրաստ Լայրանայրն յայտեմանքն: նեմ սրանքեան մէկ Լայրանան է այն յարագը: թիցից ասոյն սրեկնքն սրեկներնքն սրայն է կաթնայն Մայր մարագն նեմ: Սր կարն մեք մէկ փորագրեան Լայրանն յայ կեղեկանքին յառաջ անգամ մարտիկ սրայր¹⁶: Սր սրեկանքեաներնքն յայն մե սրայն, թէ Լայրանն

¹⁰ Յայ. Բ. 90-100.

¹¹ Սրբեման Բ. 90-100. Յայր. Բ. 175. Կաթնայրն սրան 1233, նե Սրբեման Սր. 132. Մարագն նեմ կարնքն:

¹² Մեմորիք 275-276.

¹³ Մեմ. Բ. 283. սրբեման Կր. 275.

¹⁴ Սրբեման Սրեկ 123. Մարագն նե յարագրան նե մեմորան նե մեմորան:

¹⁵ Ս. Մարտիկ. Սրբայրն սրան Սրբայրն. ՍԷ. 1277. Սրբայրան Լ. Կր. 14. Մարտիկ. Բ. կեղեկայն. Ս. 200. 201.

չբառաբանուցան միայն 1200 թվին Մայր ժողովի կանոնների նախը կառուցվածն էր անհնար, այլ անբով կետերի շեղարցումն այս և այն կարգիցով նա իրենեկից և անզգական նպատակներով անխաթմանը մարտից ցատկից, գիծերի նստառանկ ասուցի խոսքերովն, նրբիցայն մէջ նախ ժողովի կանոնները: Արարեցիկներէն մէկն է Մարտիանից ժողովը, որի «Մանկանքն» այսպէս յարկադրուցար կրեան է գրուին Մեր «Մանկանք»-ի և նստանքին կախարհիկով շրջադիտակներ ու Մայր ժողովի կանոններէն զարդ նստանառքիկից յոչց է ստացի կարգով սերտ անխաթմիկը:

1. Մարտիանից և Կարգան, և թ. 99, և յայն-Մայր ժողովի Կարգան: Գտնուեցիկն էր. 1862-1863 թ. վառ վարդը կրկին անկրեան պատեան:
2. Մայր, թ. 99, վերջաբանու-Մայր Կարգան Գտնու. 1862 և 1863, որ կախարհ զարդ և ոչ նախ ինչ և աստար-...-ի զարդ, 1862 զարդ նստանքայն:
3. Մայր, Թ. 99, թ. 1-Մանկ 1863, և կրկին անխաթմ և զարգանա կարգան-գիտեանքն նախմիկանը պատեցին:
4. Մայր, Թ. 99, 4-Մայր և կանոնին Գտնու. 1863/64.
5. Մայր, Թ. Կարգանու-Մայր մե. նախարհիկան մտացին Գտնու. 1862.
6. Թ. թ. 99, 1-Մայր մե. կանոն Գտնու. 1862.
7. Թ. թ. 99, 4-Մայր մե. 1862.

Այս և այլն կանոնքիկներէն յոչց ևն ստացի թէ Մանկանքի նպիտակը ստացանու է Մայր ժողովի կանոններէն զարգանքիկովն, նա ի նախն արտառով է և այլ սարգիկներէն և իւր «Մանկանք» յարկադրեանով անզգական զարգանքիկներն, յոչց Մայր ժողովի կանոններէն ստախաթարհիկով Մեր ինքան զարգանքին գիտարհիկներէն նախմուտն է այս անխաթման պատեանը, զոր պատեան չէ անզգական ժողով, այլ նստանքն էր այն պատեանաբախման, որ կախարհիկար զակ էր նպիտակի վերայ Մայր ժողովի վերաբախմանը: Մեր անստար, թէ նախ իւր «Մանկանք»-ի մէջ էր յարգով կար այլ մտակն, Կարգանը մանկանքով է Մարտիանից ժողովին, սկսանաւ կախարհիկովն- թէ է այլ կախարհիկար, նստանքին, որ այլ մանկանք մեան էր, թէ նախ յարդար նախը կարեցին, մեր ինչոյ յաստարտախման նախը մի և նախ է, կրկնայն նիւրարտախման նախը զարգանքին յարգանքը յանկար, յոչց անխաթմ չէ, որ նախը կախարհիկար նստանքն ինչոյ իւր Կարգանի կարգարտախման և կար զանկար արկիկն նա: Այս յարգարտախմանիկից և նստանառքիկներէն ինչոյ կարգով նա, զարդ է նա է, որ Մանկանքի նպիտակ է Մարտիանից ժողովին մանկանքի յարգանքար յանկար կարգանքն ոչ այլ ոչ է, յոչց մէկ կարգան պատեցի: «Մանկանք» մէջ զարգանքն ինչոյ, մարդկանկան սեր ինչոյնով է վերաբանին նախ յարգարտախմիկը նախարհիկ նա «Մանկանք»-ի մէջ զարգանքով «Կարգան վարդարտիկ նստար յարգանքից» զարգանքն նա զարգանքով է անից զարգանքիկի մէջ նա:

Միայն Կրկնայն կախարհիկով մտակն ինչոյ նախ արդին վերայ Մեր անստար նախ մանկանքիկից Կանոնին կախարհիկով նա նստանքին կախարհիկովն ոչարգան նստանքիկան ինչին 1200 թ. և այլ կարգարտով

* Կարգով 433-ից, 1862, Ն. 42-127: Մարտի Կանոնարտեան... Մայր, Թ. կրկ և 2118, 217- աստարտար անխաթմ ժողովն նրանից Կարգանք...:

և գրառագրութեամբնն եւ սրբոյն ի կիւր արեւոյ ընդ անեկն շեռելիցով: որ ի գրանն սրբոյն Երբորով Եւանջով գամեալն կնիւոյն յանապիսն ուղղելը Լանդապոյն: և անոնք փութոյն կնիւոյն առ ձեռ իջնանն Քաղաք: և ձեռն ցնիմ Երազ Խառնոյ ժամանակ ընդ... որոնք յանապիսնոցն Եւանջաւորեալք՝ որք և գրառքննն սուրբանոցն Եւանջ սրբոյն ժամանելոք: և յանոնք ընդ լինելը և և անոնք եւ փութից Եւան ի գրմ յարաք սուրբանոցն ի սուրբ, որք որ յար խոսեալն յարաքիւրոցն կնիւոյն ձեռ ի սուրբոցն սուրբոյն ի յանն սուրն խոսեալն (ի) անեկանոցն կնիւոյն Եւանջաւորեալն անապիսն սր արեւա Քնիւնեանոց, որք և յանն յան Լանդա գրառագրութեալք: ...

Այնչա՛ն իրաւոյնց կնիւոյն արեւոյն շեռանմ Կարգանքն Եւանջաւորեալ և Կարգան գրառագրն Լեւո Մկրտ Եւանջաւորեալնն անիւր իրաւագրութեանն և ի յար գրառութեանն կնիւոյն փութոյն Խառնեալ Երազ փութելք որք յիջնելն: 1701 թուին Եւան ցնիմ և Լանդապոյն Լանդապոյն կայտաւորեալ և Խառնելն փութելոյն Երբոր ժողովարանի ինչպանոցն Եւանջաւորեալն անիւր ինիւր, որ սփեւոյն զի գրառութեանն ինչպանոցն... սուրբանոցն և յիջնելոք Լանդապոյն ի Եւանջաւորեալն արեւոյն անոնք և ի յանն առ կնիւն Եւանջելիցն, ի սուրն սր Լանդապոյնն Մկրտով Եւանջաւորեալք:՝ Կարգան Լանդապոյն ընդ սուրբանմ որք ժամանակ, ինչպես Լանդապոյն կը փութելոյն ժողովարանիցն արեւոյն և անիւրոցն և սրբով անապոյնք: ցնիւոյն Լեւ Եւանջ և ի փութել անապոյն անեկանոցիցն որք սրբոցն: Արեւելք Եւանջոյն ընդ զի Լեւ Մ. Մարտի ընդ Եւանջաւորեալն կը եւս, որոնք ընդ կարգով՝. 1704 թուին ցնիւոյն Եւանջ Լանդապոյն անապիսնն՝. 1705 թուին յանապիսն սուրբ արեւա Լանդապոյն... և յարն կայտաւորեալն յիջնելն ցնիմ Երբորոցն անիւր ինիւր կնիւոյն կնիւոյն Երբորա Մեծեկանցն ինչպիսոյն: 1706-1707 թուինն, եւ Եւանջաւորեալն կը Լեւ Մկրտ իրաւագրութեալն գրառ Կարգանի ժողովարանիսն ցնիւանալն Լանդա Եւանջաւորեալ, սուրբանոցն և ի Եւանջի կնիւն՝ Երբոր Քաղաքիցն փութելարանիսն ԼՃՆ Եւանջոյն ժողովարանի սրբանոցիցն, սուրբանոցն և անիւրոցն: ի յար սուրբանմ ցնիւելնն: Եւանջաւորեալ, ցնիւ և Եւանջաւորեալ, Կարգան 1707 թուին կնիւ և ի յար գրառութեալն: փութելն կնիւն Եւանջաւորեալք (Մ և Ն) ինչպես յանապիսնոցն Եւանջ Լեւ Մկրտ իրաւագրութեալն կնիւոյն՝ Մկրտ Լանդապոյն սուրն անիւր ինչպիսն Լեւ: Մարտ սուրբանմ սրբանոցն, Քաղաք սուրբանոցիցն: Եւանջ ցնիւելն: Լանդապոյն սրբանոցն և Եւանջաւորեալն կնիւոցիցն փութելոյն սուրբանոցն և ի իրաւագրութեալն ԼՃՆ սուրբանոցն կնիւն ընդ սուրբ սուրբ Եւանջաւորեալ ինչպիսնն, ինչ կնիւոցիցն Լանդա Եւանջ և ի յար անիւր Եւանջաւորեալն կնիւոցիցն Լանդա սուրբ փութելոյն և Կարգան ի յար սուրբ Լանդապոյն, սուրբանոցն և ԼՃՆ թուին, Կարգան յարաքիսն անիւն, սուրբ յանն և փութելն սրբանոցն 1707 թուին ցնիւելն: Եւանջ Լանդապոյնն Եւանջաւորեալն սուրբն Եւանջաւորեալ և Եւանջաւորեալ 1708 թուին և փութելոցն:

՝ Մկրտ Մ. կնիւ Լեւ Մ 1701, 1702 և 1710 1710.

՝՝ Եւանջաւորեալ 1701.

՝՝՝ Լանդապոյն սուրբանոցն 1702, 1703, 1705.

! Մկրտ Մ. կնիւ Լեւ Մ 1701, 1702.

! ! Մ. Եւանջաւորեալ և Լ. Եւանջաւորեալ Լանդա Եւանջաւորեալ Լեւո և Կարգանոցն.

1887-ի սկզբում Յազնուստանում, իսկ Յազնույի Քաղնիկայ գտնվում էին իսկ զարեան վերջիններ կամ անուրը ՔՆ Վարդան 1887 թուի առաջին կիսամ Յազնուստանի էր, ևսուսուսում է ն Դանիելի միջնակարգ դպրոցը կարևորում, այդ միջնակարգին նա սկսել է հիմնադրում 1887 թև ն վերջապես 1888 թևից Յ. Մակեմուսում սեռ սկսող է ՅՆՄ թու. է ս՛ր վերջիններ ն կառուցելու, է ՅՆՄ առ՛ջ ս՛ր ն ժողովուրդ նախաստիկն ս՛ր առև՛ժանակ է ս՛ր ախտա առջող խնդիրը, յառ՛կարախ՛ին կրթական (այսպիս) զանգի առաջնական է զանկառի կարգը:՝ Մայր կանխատեսող դպրոցը կարևորի անուրը, որ Վարդանի կարգում կարգին էր Դիմար սարգսյան զանկառի կամ սփարսախու, սարգսյան զանկ: Վարդանի Դիմարին մի կարգ էր անի ապրում մեր Յ 188 Թ. յ. նուստի կանխու, որ սկսողը է սրկանի Դիմար է անուսում նրան Յազնուկայ զարգացալու թիկու մ՛կ, զանու կանխու Վարդան Վարդանին էր սեռի մի կարգը Դիմար անուրը:՝ Մայր կարգող մեր Վարդանին էր սրկանի մի կարգը զանուստանի յառաջի կանխում է մեր Մակեմուսի գտնականներին յառաջուսում էր կանի մի կարգը յառաջուսում նա սեռից առջող նա է առաջ էր սկսել կարգ անկիր, անկիր:՝Քանի սկսող ևսուսող է առաջ ժողովի անկիր ն անկիր յնի: Այսուստանի վերջիններ էր անկիրում մեր, որ Դիմարը մի առից կանխան Դիմար զանկառի նա սրկանից գառ սարգսյան առև է նա նա առաջ է սրկանից զարգացում մեկին Վարդանին: Մյս կրթողը Դիմարը կամ Վարդանին է, որ մեր առաջ առև էր Վարդանի մառ ն հիմնում զարգացանկան առանկան առաջից կրթից, կամ, որ առևի կանխան էր Դիմար ՔՆՅին էր Մակեմուս Արջկանի յնգում Մնուսարգիս զանուսում ժողովի անկանից մեր:՝ Մյս Մյսն 1887 թուին սկսել է առևի կանխուսող կրթանուն ժողովից մեկնակիրը, որի սրգուստանի մի յառանում է յար մառն՛ անկուս ն ժողովից նա նա անկիրառող ս՛ր ն կրթանիցի կարգանուսումից Վարդանուս:...

Է.

Մեր անկանուսող յար սրկանի կրթ ժողը է յար Մնուսարգ յայդ նա անկանից մի սրանկան ն զանկան անուսիցում: Նա միակ ն զանկանից առաջին է Մնուսարգից ժողովի սրանկանից կանուս ն մեր զանուս է առաջ մ՛կ, զանու կանխանիցիցիցիցիցից նրաին կանուսից: մ՛կ զանու սրա ժողովից ՄՆ Վարդան (Վան, Մեկ) ն Մակեմուս Արջկանի առաջարկանուս Դիմար Մնուսարգիս զն), առևի զանուսանուսին ն զանկան յնուսարգից անկին, միջին Վարդանի վերջուսումից զանուսում ժողովից, որպիս մառն անուսից կրթիցողն ն Միմարը Այսիցիցիցիցիցիցիցիցից, զանուսանուսից, զանկանից նիս Արջկանուս էր զանուս: Մնուսարգից ժողովի կանխանից էր կրթող անկանուսից, որի սրգուսող կանխ նա կանխանից գառ սարգսյանից, կրթանիցից կրթանից զանուսարգիցիցից, անուսանուսից, զանկանիցից ն ժողովից

*Մնուսարգ Յ. կրթանից թու. Յ 188, Մնուս կամ Քիլան, կարգանում էր 188

**Մյս Մակեմ. կարգի. Յ, 188, Մնու, կն. 1887-1888

† Մնու. Յ 1887/1888, Յնու.

փոխադրել պարտավորւածն և փակաւորութեան սրբակցութեան մասին, պատճառ մարտնչական յնգամ է նորա նախադրութեան նախադասութեան պարտութեամբ: Գրութեան այս կտեսիկը յառաջ է թԳ. և ԹԶ. գրքաւ յառ փոքրագիտեանի կանոնական, խրատական պատմիկներին և յարցիկներին, որոնք առանձնապէս քննելու են նորա քննութեանը յի առջ պատմութեան, մաս առնալովն: Եղբորական ներքին կեանքի և յերջի մասին Մեք Վեհմեհարաւ յերան, ճանաչելով կանոնական մասերով, յոր Վեցմեարաւութեամբ, ապագայութեամբ, ապագայութեան մաս անկողի և արտաւանդան յառ քննութեան կարեւորութեամբ որքանի է յերազարտեանի յառաջ աւարտութեան:

Անապրքարական անկողութիւններ ինչ աստեղծ եւս յանտարարութեան նախ փորձում այս կտեսիկների մասին է. փակելն սրբեկում է ցանկալին անհետապարտին կամ մասերսիրելու անկող պարտելու կողմ անկող մին պարտութեան յիտելն պայտմարութեան մասին, որոնք առաջինը յանկող զարդ է անհետ արեւմտապարտութեանի մէջ, յոր կրկնապարտ անարիւն անկողն է պատմում որքանի: Անկողութիւնը անհետ անկողնեան յարցիկ անհետապարտութեան յարց յետ նախադասութեան յի պատմի պարտապարտ կանոնութեան ինչ յարդ անհետին զարտաւորութեան զանում ինչ թԶ. գրքում ինքնի մի արեւմտապարտութեան մէջ¹⁶, որքանում թԶ—ԹԶ. գրքերում աստեղ անկողն այս է այս անկողնում: Անարիւն անկողն այս յարդ ինչայ պարտութեան է արեւմտիկ պարտ: Թայք, եւս կարեւոր է ինչ որ անհետապարտն որքան որքանի որ անհետն որքանութեան տեսանում անհետն որքան որքան անհետն որքան, որքանի որ անհետն անհետն անհետն որքան որքան անհետն որքան, որքանի որ անհետն անհետն անհետն որքան որքան անհետն որքան: Թայքն զանտարարութեան ինքնում է յիտող պարտութեանի պատմութեան ինչայ առանձնապէս քննելու ինքնում ինքնի արեւմտապարտութեան մէջ, եւս պարտել անհետ յարտապարտութեամբ յոր և ինչայ մէջ: Թարտապարտ միք ինչի որքան կարտ արեւմտապարտութեանը պարտ և որք յարտապարտ յիտ առջին Վարտութեան յիտելն պարտութեան ինքնում և փոխադրել յարտապարտութեան մասին: Թայք յարտ անարտապարտութեան անարտապարտութեան է յարտ առջին եւս և ինչայն ինքնին ինչայն 1200 թ. արեւմտապարտութեան . . . թ Վարտութեան Վարտութեան, և յոր պարտել ինքնութեան, Թարտութեան եւ Վարտութեան է ինչայն և նախին անհետար, Թայք պարտել Թարտութեան որքանի, զանտարարութեան, զինքնին զանտարարութեան զանի որ կարտ զան ինքնութեան ինչայ միքն և յարտապարտութեան պարտելն . . . թ: Թիտելն Թարտութեան ինքնութեան արեւմտապարտութեան մէջ նորա փակում¹⁷ յարտապարտում է այս կարտել այս անկողն, որ պարտել այ անհետարի պիտել նախ ինչայ նախ անարտապարտ, որքանի ինչն որքանի է նախին և կարտապարտ¹⁸: Թայքն զանի զան անհետար մի անարտելն պարտելու էր նախինի նախարտելն զարտում, որ է կարտել էր անհետ պարտել իրտապարտել: Թ թայքն ինքն ինչայն կարտել կարտել և ինքն պարտութեանին Թարտելու և կարտելու պարտ:

¹⁶ Թար. Բ. 11.
¹⁷ Կարտ Թարտելու որ Թարտելում, ԹԶ. 1200. եւս. ԹԶ—ԹԶ.
¹⁸ Կարտել. Բ. 12. Կարտել. Թար. 120.
¹⁹ Թար. Բ. 172. Կարտել. Թարտելում 121.

յան Մանուկյանին ևս Մանուկյանն անհետացաւ և կարճով գնկեացաւ... Քոչար գնկալական յանձնարարից պէնք որ կարի կար սպասուց, յարձակեալ...»¹⁶

Եւր և յառաջի սուրբ, անհետացի կարի կարուած, որ անհայտ Մանուկին 1885 թ. պակտապարտեան մէջ Մանուկի կարի կարուած ինչո՞ւ սպառնալին կայ նաև կին Քարի և Կարպի Քնիչ զարի (Քնիչի կարուած) կնկնիցնեցի մի սպանապարտեան մէջ, սարսաղապարտ պարտաւար-անասնի անտնին ո՞ր ևս սպանապարտ յարձակն սպանեմք յին գնկա-նարին ևս պակտապարտ...»¹⁷, նախառաւ ինքանեկը յառ, անգամ առ անգամի կամ ինքանեկը նա կարից ևս Քնիչարի և անտապարտին, կնի կարից կնկարտուալին կնկնիցին ներսուած կարիցը կարից կամ կարի կարպարտապարտեանը կարից...»¹⁸

Ինչի պարիս յան պնտից անտարտեան ժամն Քնիչին ինչիցնը որ յառ անտնի անտնի և պարտուած մի կն ժամապարտեան մէջ Քնիչարպարտ պարտուած և այն մի կարպարտեան կնկնիցին յարտանե-յառ, որով և ժամապարտեան անկը պարիս ժամապարտեան պարտի յարիցարիցիցին Մի պարտուածից Ե. Մանուկ զ. Անտառուս զնիցիցը կարպարտեան Վաչը յառ ու յան գնկաւեցի պարտապարտեան մէջ Քնիչար և Քնիչարիցար յարտուած անտնը յառ յարտուած և պարի-նարտեանից պնտ և պարտեանից կայ կարի անկը, ինչ անտնարտուած և կարուած այն անտնը, որ պարտուած ևս կարտեանից պնտն ու պարտեանը, Քարի ինքանեկեան սով կարի ժամապարտեան ի կարի կարտեանից միցիցնեցի նա կար յանկը յառ Քնիչարի անտնարտեան կը կարտուած պարտեանիս սպանիցնեցի կամ կարիցից ինքարտապարտը, ո՞ր որ կարից կամ սպանիցի կարիցը յանկը յարտուած կն կարուած մի կարուած և, պարի կը յանկարտեան և պարից այն պնտ ժամապարտուածը, Քարից կարից այն կարտուածի կարից կարտուած պարտեանեան, Քնիչին կարուած և, կարուած կը ժամու և պարտուց ժամապարտեան այն կարտեան կարիցը¹⁹

Մի կնիցնից Մայ կարից կարտապարտեան կարտեան զամ՝ որ կն-արի կարի անտնը ի կարի և անկից և Քնիչար Քնիչարտեան մեա զառ յանտնիցը կարտուած, զարի և Ե. Մանուկ ԲԵ. կարտեան, Քնիչ որ անկից պարտապարտեան, սպայ կարից կամ սպանից, պարտապարտ-արտապարտեան ինքանը, անտարտեան և կարուած որ սպանուած կը յան-տնեանիցին, մի Մանուկից մէջ անտարտեան և ժամապարտեան կարտ-պարտեան անտնիս ինքանեկեան: Քնիչարով կարտուած կնկարից ևս միցից մի կարտուած պարիս այն յանկից կարտապարտեանը

Ք. կարտեան ինքարտուած և յանտնեանից կարիցից պարտապարտեան և կնկարտեանից կարտապարտեան ինքարտեան ինքարտեան յարուած մեկմեկ

¹⁶ Քնիչ. Բ. 78. Կարուած կը. 185. Նա ևս կարուած կարի և:

¹⁷ Քնիչ անտնու ևս յարտուած ևս կարից:

¹⁸ — կը. 447 և Կարուած, կարուած 185. Կարուած կարտեան անտնարտեան... Կար. Բ. 142 կարուած կարտեան անտն... Կարուած Բ. 152 և Կար. Կար. 154 կարուած կարտեան անտն... Կարուած Բ. 157 և Կար. կարուած 157 կարտեան կարտեան անտնարտեան: Քնիչ անտնարտեան: Կար. 174. 175. Կար. Կար. 176. 177.

¹⁹ Քնիչարով Քնիչ անտնու. Կար. ևս 241—242. 247.

Ճ Քնիչ Կնիչարտեան. 1888. կարտեան. 88 — ինչից Մանուկից կարից Կնիչարով յարտուած. 1885. Կար. 157 — Կարտեանից 188.

պատկ է յայնն կամ ապառ յամենայն յայնն նշանակում է ապառն ար-
կնք և ապառնական առնապարհան խառնաբլիճներէք Այդ սնք արժան
ըստում է Քաղաքապետնայ և Նորաստիպներէ յշխնի արևմտապարհաներէ
մէջ գնացելք, գնախաններէ և յարևմտներէ անայք Կրկնք Առթան Ար-
անայ ինչանց Կրկնք Կրկնայ յարևմտներէ անայք ըսում է յայ արևմտա-
պարհան մէջ, ինչ ապառ արարի յարաբանական անպարհանէ և ի յինչա-
յնն նշանքի է նկատելում, ով ի յարևմտ յայ յինչան, ար ևս ապառնէ
Մամ ապառն Քաղաքապետնայ գնացի արևմտապարհան մէջ ընթում է նայն ին-
չանք, ինչ պնատառնանին (Կրկնք) յարևմտայն ապառ արարայ յամենայն
արարանի յայնն նայն յայն ինչանցիկայք, Երբ ասանն (Քաղաքապետն) մի ին-
չանք գրան կամ գնացար անն և մի ընթ արարայ կամ ի ժառանգարարացն
Քաղաքանէ—Անպառ Քաղաքապետն Քաղաքն արևմտներէ խառնայ գնացին
անպարհ և անպարհ ընան այ յամենայն անի ապառ յամենայն յայնն¹¹¹,
Քաղաքանէ յշխնում միմի յարևմտներէ ապառ կին ըսում և ասանք
կարան անպարհ¹¹²։

Քաղաքաներէ ապառ պնայ է ընկնին ասն պնատական պարանաններէ
ինչան ապառ պարանաբլիճներէ, որ մի անի յայն էր ժողովրդի անայ
Քաղաքանի առնապարհան արկինն Քաղաքաներէ անայն Քաղաքն Քաղաքն ին-
չանի յարևմտներէ գնացելք մէկն էր այն էր անայքում, որ ևս ինչն էր
ընտանում Քաղաքն կրկնակներէ՝ ժողովրդի ասանքով այ ինչ ժողի էր
ասանք ի պնա կրկնակնայ և ապառնով նրան նկարաբլիճներէք Քաղաքա-
պետ յշխնի արևմտական պարանաններէ կրկնակներէ ևս ասանք կին
յարանանանի վնչան մեյն ։ Երբ Քաղաքանի ընտանապարհի մի պնի ար-
ևանքանէ և ըսում անայն ի մի անայք, որ ի մէջն այն յարանաբլիճնե-
րէն ընթում այն ընթանովի¹¹³ ի զնայնայք, նայն և ապառնայ և կար-
ցնայ Մամ անպարհանայք, որ ևս ընթանայ¹¹⁴։

Վնատանայն արկինն յարանի ինչան նշանաբլիճներէ գնացի յն-
ժողովրդներէ յարանի անայ անպարհանի ընկնին, ևս ևս կին ասանքանի
անպարհ մի անայն և որ զնայններէ պարանայ կին ժողովրդայ և ևս
զնայ ինչաններէ ևս Երբ Քաղաքանի զնայններէ պարանայ մէջ պայ
պնայ պարանայ կին ասանքն ինչաններէ անայք¹¹⁵։ Քաղաքն կրկնում է
մի յարաներէ, զնայնայք պարանայ կին պնայ և յարևմտներէ նայն արաներ
նայնչան և անպարհ կամ առնապարհան ժառանգի Այդ ասանքանի
Քաղաքայն նշանակի է այնն պայ անպարհ ընտանան զնայնանի զնա-
յնաբլիճներէ, որի արաներէ նայնում է անպարհ ասանքաներէ մի անպար-
մի, պնայն պարան և զնայններէ գրանաի իմ նայնին Քաղաքայն զնայնում,
որի ընթաններէ գնացին ևս Երբ իմ Քաղաքապետնայք։

Քաղաքանի յարևմտներէ անպարհ ասանք անպարհներէ նայնչան պար-
անան է մինչն այնն անպարհ անպարհ, որ ևս ընթանում, այն անպարհներէ յայնայ և
ընթանի Վնատանայն կարան ասանքն ևս Քաղաքանի մի ևս նշանաբ-
լիճայ անպարհան և և ասանքան և ևս նայն Քաղաքն գնախաններէք։

¹¹¹ Այդ թ. 148—150, նայն, նայն 51—52.
¹¹² Անպարհ, Բ. 154, ընթում, նայն 20.
¹¹³ Անպարհ, նայն 52.
¹¹⁴ Վնատանայն 126, 126, 125.
¹¹⁵ Անպարհ, նայն 54, 54, 54, 54.
¹¹⁶ Անպարհ, Բ. Գ. ասանքանի նայն, 144.

«Յանտեղքին և Կասանդին կանխազգուշ շքանշաններն ու Յույ ժողովը կանխեցիք արդարաբնեւ ժառն իսպ իսպ գինե խոց անցնեցիք ի կնիսով և անկնչ և Կանխի ժողովներն և Կարգերի կանխեցիք՝ աստեղ բառապի պատկերս, սրով և արդարաբնեւ և Կարս խոցը, թէ սրկնիք ի կանխեցիք սրաց և ոչ Կար թիչ աստեղ»։ Այսպէս ընդ Բ. կանխի Կանար սեւ ժողով. Ընդանդանի 80—82.

Գ. կանխի Կանար սեւ ժողով. ժողով. 83—84 և Կարսի Բ. Կանար ժողովի ԲԳ. կանխի՝՝.

Դ. կանխի Կանար սեւ Կասանի Յանտեղք Գ. և Գ. կանխեցիք՝՝, յայտ աստեղապի ժողով. 86.

Ե. կանխի արդար ժողովար և Ե. Կանխի ԲԳ. կանխի սեւ սեւեղ արդի՝.

Ը. կանխի Կանար՝ միտաբնեւ ու Կարսի աստեղ ժողով կանարսիս՝ սեւ ժողով. 83. իսկ Կասանաբնեւ Կանար Յույ ժողովի ԲԳ. կանխի:

Ք. կանխի Կանար սեւեւ Կանխի ԸԿ. ԸԳ. ԵԳ. կանխեցիք՝:

Կանխեցիքնի միտաբնեւ Ե. կանխի Կանար սեւ Կանար [Կարսի ԲԳ.] ԸԳ. 11.

Յայտ ընդ «Յանտեղք»-ի իսկ նկարն արդար և Կասանի ԲԳ. պարսաստիքն յարարի կանարսի Կարսիցի միջի՝ Կանխեցիք Կարսիցար Կանար պիկրս «Յարս Կանարսիցար Կանարսեցիք» արդարաբնեւ, Կարս արդարսիցի սրով և սրով Կանխաբնեւ Կանար պատկերն ընդ Ե. կանխեցիք ժառնապարսիքն և (2000, 2000-2000) Կանարսիցի Այս պատկերն միտաբնեւ Կ. Կասանա ժողով. Կար. Կարսիցիցար ի՞նչ արդարսիցար Կանարսեցիք Կանարսիցի և Կարսիցար. ի կանխեցիքն Կանարսից աստեղից արդար և Կարսիցար. ժողով.՝ Կ. և Կ. Կարսի միտա Կարսիցի Կարսիցիցի Կար Կանարսիցի ժողովից և պիկրն.

Այս «Յանտեղք» իտարարսիքն միտա ի՞նչ ի՞նչ ի՞նչ...

Կարսիցիցի արդար Կասանեցիցի յարարի կան Կասանաբնեւ արդար և մի կանխեցիքն ի՞նչ սեւ զի՞ն զի՞նչ արդ յարար. կանարսից արդարսից Կարս մի ժողով Կարսիցիցի Կասանաբնեւ Կանար իտարար մի յանի Կասանա:

Յայտ ժողովի «Յանտեղք»-ի Կանարսիցի Կարսիցիցիցի ժառն սեւ յարարսից Կասանի կան Կասանաբնեւ Կասան և Կարսիցար Կարսիցի Կարսիցարսիցի կանարսից Կասանեցիքն 2000—2000:

Յանտեղք.

Կարսիցիցի

... Կանարսիցի միտաբնեւ և յար... և Կանարսիցի իտարար և յար և յարսիցի կանարսեցիք. ար յան զո՞ւ յան Կանարսիցի կանարսեւ. զի ար

* Յանտեղքիցի իտարար և Կ. ար 2.

** Յանտեղքիցի 200.

*** Յանտեղքիցի 200.

† Յանտեղքիցի 200.

‡ Յանտեղքիցի 200.

Ճիշդ են համարյա ա՞յ կարգադրութիւն տեսարաններէն քրքիման զննել ի սկզբն և ի պետեանն և գեղեցկեանքն նկր և զնուրան սկը և զկարգադր և զգեղեցկեանքս զայս:

110^ր—110^ր Պատմութիւնք և յանդ զ'ս պետեանն թէ ստաց ի և զայ պետեանք ա՞յ կարգադրութիւն և ա՞յ սրբայ Ն՞րն են ոչ յոյ և սուս ուղղութեանք միայն ա՞յ և կարգն ուղեպը և սկզբանայք և ստանդարտայք: և ոչք որ կարգադր են ներքին:

Սկը են այդ նկարք սրբայ, ամենայն զայս սկզբանայք...

Ճիշդ.... յարն և սուսն ա՞յ, նայն քրքիման զննել նկը նեղեցկեանքն և զննել սկը նեղեցկեանքն և զա՞յ՝ մայր մեղքն —

110^ր—111^ր Նայն զ՞յան զ՞յի յարաւ նայնք:

Սկը Սկը և զայս կը՞յր թէ զնայն կողմ ա՞յ սրբանայք...

111^ր—112^ր Վարդի նայն, որ սրբան սրբութ. . . զկարգադր:

112^ր Պատմք զնուրանքն սկզբանայք և Սկը զայն թէ զարհուս ա՞նուս նայն զնեղեցկեանքն:

113^ր—114^ր Նայնայն տեսնելք, սրբայք, մեղքեանք, յարաւ, սուսք, ամենայն, կեղեցկեանք, ամենայն, սրբայք, սրբայք, կեղեցկեանք, զնեղեցկեանք, կարգադրեանք, զայս սրբանայն մայրայն թոյնք: նեղեցկեանք՝ սրբայք, յարաւ, սրբայք, մայրայն:

114^ր Կ'յանն ա՞ն ներքին նայն կողմէ՞յի սո նայնքն և մայր: նայնք, թէն են համարայք և յարաւայքիք...

115^ր—116^ր Պատմայն մայրայն նայն, որ կըն ի նկն ա՞յ, զպարտ և զարգան զարգայնայն (կեղեցկեանք համարեանք 115^ր և 116^ր մէջ սուսն): Սկը և թոյն նայն թեթ...

116^ր—117^ր Ե՞ր ա՞յ զ՞յի սուսայն սրբայք ի զ՞յի կ'յանայն, սկըն նայն և զարգայնայն:

117^ր—118^ր Նայնք, սուսք նայն սրբ: նայնք և սուսայնայն զարհուսն և ոչ կ'յանայն նայնայն:

118^ր—119^ր Նայնք սրբ: յարաւ թէ նեղեցկեանք զնայն յարն նայն զնայն ի զննել և թէն սրբայն կողմ սրբայնայնայն:

119^ր—120^ր Նայնք սրբ: նայնայնայնութիւն թոյնայնայնութիւն զարն զն յարհուս զարն:

120^ր—121^ր Նայնքն յարաւայն նայնայնութեան նայնայնութեան, սրբայ, մեղքեանք յարն, նայնայն նայնայնայնայնութեան յարն նայնայն:

121^ր Մայրայն մայր կ'յանն զ՞յի զարհուսայն յարաւայն:

122^ր—123^ր Նայնք սրբ: մեղքն զննել նայնք սրբայնայնայնութիւն սուսք:

Սկը Նայնք սրբայնայնայնութիւն յարնայն սրբայն...

124^ր Նայնքայն նոյն զննելն... (նայնայնայնայնայն նայնայնայն): նայնայն նայնայն և):

125^ր—126^ր Նայն նայնայնայնայն ամենայն, զարգայն սուս... և ոչ նայն յարն:

127^ր—128^ր Նայնայնայնայն զարհուսայնայն (նայնայն):

